

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ УПРАВЛІННЯ, АДМІНІСТРУВАННЯ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
КАФЕДРА ТЕХНОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ ТА ПРИРОДНИЧИХ НАУК**

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ТЕОРІЯ ТА МЕТОДИКА ПОЗАШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ З ПРИРОДНИЧИХ
НАУК**

(назва навчальної дисципліни)

освітній ступінь бакалавр
(назва освітнього ступеня)

галузь знань 01 Освіта / Педагогіка
(шифр і назва галузі знань)

спеціальність 014 Середня освіта
(код і назва спеціальності)

предметна спеціальність 014.15 Природничі науки

освітня програма «Середня освіта: природничі науки»
(код і назва спеціальності)

тип дисципліни обов'язкова
(обов'язкова / вибіркова / факультативна)

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньо-професійної програми

О.В. Федорова
(підпис, ініціали, прізвище)

РЕКОМЕНДОВАНО:

кафедрою технологічної освіти та
природничих наук

протокол № 1 від 29 серпня 2023р.

Завідувач кафедри
О.В. Федорова
(підпис, ініціали, прізвище)

ПОГОДЖЕНО:

Голова ради з якості вищої освіти факультету
управління, адміністрування
та інформаційної діяльності

Л.В. Драгієва
(підпис, ініціали, прізвище)

Розробники програми:

Яренчук Л.Г., кандидат педагогічних
наук, доцент кафедри технологічної освіти та
природничих наук ІДГУ

Рецензенти програми:

Букатова О.М., кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри технологічної освіти та
природничих наук ІДГУ

Федорова О.В., кандидат фізико-математичних
наук, доцент, завідувач кафедри технологічної
освіти та природничих наук ІДГУ

© Яренчук, 2023

© ІДГУ, 2023

1. ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна	Заочна
Кількість кредитів: 4	Лекції:	
Модуль: 1	22	6
Загальна кількість годин: 120	Практичні заняття:	
Рік вивчення дисципліни за навчальним планом: 3	24	6
Семестр: 5	Лабораторні заняття:	
Тижневе навантаження (год.):	Семінарські заняття:	
- аудиторне: 3,2	-	-
- самостійна робота: 4,8	Консультації:	
Форма підсумкового контролю: екзамен	2	-
Мова навчання: українська	Індивідуальні заняття:	
	-	-
	Самостійна робота:	
	72	108

2. МЕТА ДИСЦИПЛІНИ

Предмет вивчення навчальної дисципліни – позаурочна роботи з учнями, формування готовності майбутніх вчителів з природничих наук до ефективного застосування набутих знань у освітньому процесі.

Метою вивчення дисципліни є: оволодіння здобувачами вищої освіти теорією та методикою організації й проведення позаурочної роботи з природничих наук у процесі позакласної роботи та у позашкільних закладах освіти. Дана дисципліна має теоретично-практичний характер і сприяє практичному формуванню у майбутніх вчителів природничих наук досвіду роботи керівника гуртка. Забезпечує майбутніх спеціалістів знаннями мети і завдань позаурочної діяльності, принципів і форм організації, змісту позаурочної та позашкільної роботи, спонукає до творчої діяльності здобувачів в процесі теоретичного і практичного вивчення предмету. Дає можливість розширити поле діяльності вчителя в позаурочній та позашкільній роботі, застосувавши отримані знання і вміння.

Передумови для вивчення дисципліни: вивчення дисципліни ґрунтується на знаннях, набутих здобувачами вищої освіти в результаті вивчення ряду базових дисциплін: педагогіка, психологія, вступ до спеціальності з основами наукових досліджень.

Міждисциплінарні зв'язки: педагогіка, психологія, вступ до спеціальності з основами наукових досліджень, інтегрований курс «Природничі науки» з методикою навчання, методика навчання біології, методика навчання фізики, методика навчання хімії, матеріально-технічне забезпечення природничих наук.

3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у здобувачів вищої освіти компетентностей та програмних результатів навчання відповідно до освітньо-професійної програми «Середня освіта: природничі науки».

Інформація про компетентності та відповідні їм програмні результати навчання за дисципліною

Шифр компетентності	Компетентності	Шифр програмних результатів	Програмні результати навчання
Загальні компетентності (ЗК)			
ЗК 9.	Здатність працювати в команді.	ПРН 23.	Бути здатним до організаційної роботи у позашкільних закладах загальної середньої освіти, літніх дитячих оздоровчих таборах; організувати співпрацю учнів і вихованців та ефективно працювати в команді (педагогічному колективі освітнього закладу, інших професійних об'єднаннях).
ЗК 10.	Здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях.	ПРН 18.	Уміти застосовувати методи і сучасні технології навчання біології, фізики та хімії, доступно транслювати систему наукових біологічних, фізичних та хімічних знань у площину навчальних предметів біології, фізики та хімії з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей учнів, зокрема дітей з особливими освітніми потребами в умовах Нової української школи.
ЗК 11.	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.	ПРН 12.	Уміти застосовувати знання сучасних теоретичних основ біології для пояснення будови і функціональних особливостей організмів на різних рівнях організації живого, їх взаємодію, взаємозв'язки, походження, класифікацію, значення, використання та поширення; бути здатним виконувати експериментальні польові та лабораторні дослідження в умовах Нової української школи.
ЗК 12.	Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.	ПРН 10.	Знати психолого – педагогічні аспекти навчання і виховання учнів закладів загальної середньої освіти; теоретичні

			основи процесів навчання, виховання і розвитку особистості учнів закладів загальної середньої освіти, зокрема дітей з особливими освітніми потребами в умовах Нової української школи.
Фахові компетентності (ФК)			
ФК 10.	Здатність до проектування власної діяльності при навчанні біології, фізики та хімії у закладах загальної середньої освіти, враховуючи інтереси дітей з особливими освітніми потребами.	ПРН 10.	Знати психолого – педагогічні аспекти навчання і виховання учнів закладів загальної середньої освіти; теоретичні основи процесів навчання, виховання і розвитку особистості учнів закладів загальної середньої освіти, зокрема дітей з особливими освітніми потребами в умовах Нової української школи.
ФК 11.	Здатність до організації і проведення позакласної роботи з біології, фізики та хімії у закладах загальної середньої освіти.	ПРН 23.	Бути здатним до організаційної роботи у позашкільних закладах загальної середньої освіти, літніх дитячих оздоровчих таборах; організовувати співпрацю учнів і вихованців та ефективно працювати в команді (педагогічному колективі освітнього закладу, інших професійних об'єднаннях).
ФК 13.	Здатність застосовувати набуті знання з предметної області, сучасних методик і освітніх технологій для формування в учнів загальних і предметних компетентностей та здійснення міжпредметних зв'язків з географією, алгеброю та геометрією в умовах Нової української школи.	ПРН 3.	Знати загальні питання методики навчання біології, фізики та хімії, методики шкільного фізичного, хімічного та біологічного експерименту, методики вивчення окремих тем шкільних курсів біології, фізики, хімії в умовах Нової української школи.
ФК 14.	Здатність до рефлексій та самоорганізації професійної діяльності.	ПРН 10.	Знати психолого – педагогічні аспекти навчання і виховання учнів закладів загальної середньої освіти; теоретичні основи процесів навчання, виховання і розвитку особистості учнів закладів загальної середньої освіти, зокрема дітей з особливими освітніми потребами в умовах Нової української школи.

ФК 16.	Здатність безпечною проведення біологічних досліджень в лабораторії та природних умовах.	ПРН 2.	Знати та розуміти основні концепції, теорії та загальну структуру біологічної науки, хімічних та фізичних наук.
ФК 17.	Забезпечення охорони життя і здоров'я учнів у навчально – виховному процесі та позаурочній діяльності.	ПРН 25.	Відповідально ставитись до забезпечення охорони життя і здоров'я учнів у навчально-виховному процесі та позаурочній діяльності.
ФК 18.	Здатність безпечною поведінки з хімічними речовинами, беручи до уваги їх хімічні властивості.	ПРН 1.	Знати біологічну та хімічну термінологію та сучасну номенклатуру; демонструвати знання та розуміння основ загальної та теоретичної фізики.
		ПРН 7	Знати методи хімічного та фізико – хімічного аналізу, синтезу хімічних речовин, у тому числі лабораторні та промислові способи одержання важливих хімічних сполук.

Матриця відповідності компетентностей результатам навчання за дисципліною

Шифр компетентності	Результати навчання			
	Знання	Уміння	Комунікація	Автономність та відповідальність
ЗК 9.			ПРН 23	
ЗК 10.		ПРН 18		
ЗК 11.		ПРН 12		
ЗК 12.	ПРН 10			
ФК 10.	ПРН 10			
ФК 11.			ПРН 23	
ФК 13.	ПРН 3			
ФК 14.	ПРН 10			
ФК 16.	ПРН 2			
ФК 17.				ПРН 25
ФК 18.	ПРН 1, ПРН 7			

4. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назви модулів / тем	Кількість годин (денна форма навчання)							Кількість годин (заочна форма навчання)						
		Аудиторні	Лекції	Практичні	Лабораторні	Консультації	Індивідуальні заняття	Самостійна робота	Аудиторні	Лекції	Практичні	Лабораторні	Консультації	Індивідуальні заняття	Самостійна робота
		1.	Мета та завдання позаурочної та позашкільної роботи з учнями	8	4	4	–	–	–	10	2	2	–	–	–
2.	Принципи організації позаурочної та	8	4	4	–	–	–	16	2	2	–	–	–	–	22

	позашкільної роботи з природничих наук														
3.	Форми організації позаурочної і позашкільної роботи з учнями	12	6	6	–	–	–	16	2	–	2	–	–	–	22
4.	Зміст позаурочної та позашкільної роботи з природничих наук.	12	6	6	–	–	–	20	2	–	2	–	–	–	22
5.	Методика роботи в творчих об'єднаннях учнів	8	2	4	–	2	–	10	4	2	2	–	–	–	22
Проміжний контроль		+													
Підсумковий контроль (для екзаменів)		+													
Разом:		48	22	24	–	2	–	72	12	6	6	–	–	–	108

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

5.1. Зміст навчальної дисципліни за темами

Тема 1. Мета та завдання позаурочної та позашкільної роботи з учнями. Поняття "позакласна, позаурочна та позашкільна робота". Мета і завдання позаурочної діяльності вчителя природничих наук на сучасному етапі розвитку освіти в Україні в Новій українській школі. Взаємозв'язок позаурочного та позашкільного виховання. Зв'язок закладу загальної середньої освіти і позашкільних закладів освіти. Вплив розвитку науки і техніки на індивідуальні запити учнів та систему позашкільних закладів освіти. Роль позаурочної діяльності у цілісному розвитку учнів (в тому числі з особливими освітніми потребами), їх трудове, моральне, естетичне, економічне, екологічне виховання.

Тема 2. Принципи організації позаурочної та позашкільної роботи з природничих наук. Загальнодидактичні принципи організації позаурочної та позашкільної роботи: науковості, зв'язку теорії з практикою, систематичності і послідовності, наочності, свідомості і активності учнів, виховного характеру навчання, доступності і посиленості праці для учнів, урахування вікових та індивідуальних особливостей, міцності оволодіння компетентностями. Специфічні принципи організації позаурочної та позашкільної роботи: природовідповідності, культуровідповідності, творчості, зв'язку з життям, колективізму, добровільності, самодіяльності, інтересу.

Тема 3. Форми організації позаурочної і позашкільної роботи з учнями. Загальнопедагогічні масові форми організації позаурочної діяльності учнів: екскурсії, гуртки, конференції, виставки, біологічні дослідження. Специфічні форми організації позаурочної діяльності учнів: студії природничих наук, клуби за інтересами, майстер-класи, школи екологічного напрямку, творчі об'єднання. Особливості організації специфічних форм та загальна методика їх підготовки й проведення.

Тема 4. Зміст позаурочної та позашкільної роботи з природничих наук. Гурткові заняття і їх характеристика. Освітній, розвивальний і виховний потенціал учнівських гуртків з природничих наук. Зміст і основні напрями роботи вчителя природничих наук у гуртках. Навчальні програми. Авторські

навчальні програми гуртків з біології, фізики, хімії, природознавства. Створення та організація гуртка.

Тема 5. Методика роботи в творчих об'єднаннях учнів. Дидактичні основи освітнього процесу в гуртках з природничих наук. Взаємозв'язок методів і прийомів на гурткових заняттях. Метод проєктів на гурткових заняттях. Методика проведення гурткових занять. Зміст навчального матеріалу на гурткових заняттях. Вибір індивідуальних творчих завдань для кожного гуртківця (в тому числі з особливими освітніми потребами) . Складання плану-конспекту гурткового заняття.

5.2. Тематика практичних занять.

1. Мета та завдання позаурочної та позашкільної роботи з учнями
2. Принципи організації позаурочної та позашкільної роботи з природничих наук
3. Форми організації позаурочної і позашкільної роботи з учнями
4. Зміст позаурочної та позашкільної роботи з природничих наук.
5. Методика роботи в творчих об'єднаннях учнів

5.3. Організація самостійної роботи студентів.

№ з/п	Вид роботи	Кількість годин		Форми звітності
		д.ф.н	з.ф.н	
1.	Опрацювання лекційного матеріалу	14	4	конспекти лекційних тем
2.	Підготовка до практичних занять	24	6	відповіді на практичних заняттях
3.	Підготовка до модульного (проміжного) контролю	4	4	модульна контрольна робота
4.	Опрацювання тем, винесених на самостійну підготовку, в т.ч. конспектування за заданим планом	18	78	відповіді на семінарських заняттях та написання доповідей
5.	Робота з інтернет-ресурсами	2	6	індивідуальні завдання, підготовка до мкр, семінарських занять
6.	Написання та оформлення реферату	10	10	реферат
	Разом	72	108	

Тематика індивідуальних (групових) завдань

Для студентів освітнього ступеня «бакалавр» з дисципліни «Теорія та методика позашкільної освіти з природничих наук» передбачено виконання індивідуальних завдань відповідно до тем. Завданням до індивідуальної роботи є написання реферату на задану тему.

Теми рефератів

є виконання індивідуальних завдань відповідно до тем. Завданням до індивідуальної роботи є написання реферату на задану тему.

Теми рефератів

1. Історичні аспекти розвитку позашкільної освіти

2. Мета навчання та виховання учнів у позашкільних закладах освіти
3. Методи позашкільної освіти
4. Структура позашкільної освіти
5. Управління позашкільною освітою
6. Заклади позашкільної освіти
7. Науково-методичне забезпечення позашкільної освіти
8. Принципи організації позаурочної та позашкільної роботи
9. Методи роботи з гуртківцями природничого профілю
10. Види гуртків з природничих наук
11. Форми організації позашкільної роботи з учнями (в тому числі з особливими освітніми потребами)
12. Вікова та творча градація гуртків в умовах НУШ
13. Вимоги до діяльності позашкільних закладів освіти та типові навчальні плани
14. Організація керівництва гуртком з природничих наук
15. Застосування проєктної методики в позаурочній діяльності
16. Організація занять в гуртку з природничих наук
17. Типи занять у гуртку з природничих наук
18. Структура занять у гуртку з природничих наук
19. Особистісно-орієнтовані технології організації позаурочної діяльності в умовах НУШ
20. Досвід вчителів з природничих наук щодо організації і проведення основних форм позаурочної роботи

6. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

- 6.1. *Форми поточного контролю.* Усна або письмова перевірка вивчення навчальних матеріалів на практичних заняттях.
- 6.2. *Форми проміжного контролю.* Модульна контрольна робота
- 6.3. *Форми підсумкового контролю.* Екзамен

7. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засобами діагностики з дисципліни є навчальні матеріали, які використовуються для перевірки рівня навчальних досягнень студентів:

- стандартизовані тести;
- семестровий екзамен.

Під час поточного контролю оцінюється здатність та рівень виконання студентом завдань на практичних заняттях, результати самостійної роботи з навчальною літературою, а також якість виконання студентом індивідуального завдання у вигляді реферату та його презентації.

Зразок варіанту модульної контрольної роботи:

Позаурочна робота, зазвичай, складається з?

1. Позакласної роботи
2. Позакласної і позашкільної роботи

3. Позашкільної роботи
4. Гурткової роботи

Приклад екзаменаційних білетів:

1. Мета і завдання позаурочної діяльності вчителя природничих наук на сучасному етапі розвитку освіти в Україні в Новій українській школі.
2. Загальнопедагогічні масові форми організації позаурочної діяльності учнів.
3. Вибір індивідуальних творчих завдань для кожного гуртківця (в тому числі з особливими освітніми потребами).

8.1. Шкала та критерії оцінювання знань студентів.

Критерії оцінювання поточного, проміжного та підсумкового контролю визначаються робочою програмою дисципліни з урахуванням вагових коефіцієнтів:

- поточного контролю: 0,4
- проміжного контролю: 0,1
- підсумкового контролю: 0,5

Для визначення ступеня оволодіння навчальним матеріалом з подальшим його оцінюванням рекомендується застосовувати наступні рівні навчальних досягнень студентів:

Рівні навчальних досягнень	100-бальна шкала	Критерії оцінювання навчальних досягнень	
		Теоретична підготовка	Практична підготовка
		Студент	
Відмінний	100...90	вільно володіє навчальним матеріалом, висловлює свої думки, робить аргументовані висновки, рецензує відповіді інших студентів, творчо виконує індивідуальні та колективні завдання; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань; вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення власних знань	може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання й оцінити результати власної практичної діяльності; виконує завдання, не передбачені навчальною програмою; вільно використовує знання для розв'язання поставлених перед ним завдань
Достатній	89...70	вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає незначні огріхи у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці	за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою; має стійкі навички виконання завдання

Рівні навчальних досягнень	100-бальна шкала	Критерії оцінювання навчальних досягнень	
		Теоретична підготовка	Практична підготовка
		Студент	
Задовільний	69...51	володіє навчальним матеріалом поверхово, фрагментарно, на рівні запам'ятовування відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків, знає основні поняття навчального матеріалу	має елементарні, нестійкі навички виконання завдань
Незадовільний	50...26	має фрагментарні знання (менше половини) при незначному загальному обсязі навчального матеріалу; відсутні сформовані уміння та навички; під час відповіді допущено суттєві помилки	планує та виконує частину завдання за допомогою викладача
Неприйнятний	25...1	студент не володіє навчальним матеріалом	виконує лише елементи завдання, потребує постійної допомоги викладача

8.2. Критерії оцінювання під час аудиторних занять.

Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів на практичних заняттях

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
5 балів	Оцінюється робота студента, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно й аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, розв'язує задачі стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.
4 бали	Оцінюється робота студента, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, розв'язує задачі стандартним способом, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.
3 бали	Оцінюється робота студента, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, записує основні формули, рівняння, закони. Однак не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.
2 бали	Оцінюється робота студента, який достатньо не володіє навчальним матеріалом, однак фрагментарно, поверхово (без аргументації й обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.

1 бал	Оцінюється робота студента, який не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді.
0 балів	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

8.3. Критерії оцінювання індивідуальних завдань.

Критерії оцінювання дослідження у вигляді реферату

№ п/п	Критерії оцінювання роботи	Максимальна кількість балів за кожним критерієм
1.	Обґрунтування актуальності, формулювання мети, завдань та визначення методів дослідження	0,5
2.	Складання плану реферату	0,5
3.	Критичний аналіз суті та змісту першоджерел. Виклад фактів, ідей, результатів досліджень в логічній послідовності. Аналіз сучасного стану дослідження проблеми, розгляд тенденцій подальшого розвитку даного питання.	1
4.	Дотримання правил реферуванням наукових публікацій	1
5.	Доказовість висновків, обґрунтованість власної позиції, пропозиції щодо розв'язання проблеми, визначення перспектив дослідження	1
6.	Дотримання вимог щодо технічного оформлення структурних елементів роботи (титульний аркуш, план, вступ, основна частина, висновки, додатки (якщо вони є), список використаних джерел)	1
Разом		5

8.4. Критерії оцінювання модульної контрольної роботи.

Оцінювання проміжного контролю, тобто модульної контрольної роботи здійснюється за шкалою від «0» до «10». За кожне правильно вирішене тестове завдання студент отримує 1 бал. Максимальна кількість балів за модульну контрольну роботу – 10 балів.

Таблиця переведення балів за виконання модульної контрольної роботи

Кількість балів	Оцінка за національною шкалою	
10	5	відмінно
8-9	4	добре
6-7	3	задовільно
0-5	2	незадовільно

8.5. Критерії оцінювання під час підсумкового контролю.

Семестровий екзамен з дисципліни проводиться в усній формі за білетами, складеними екзаменатором навчальної дисципліни, які повинні бути затверджені не пізніше, ніж за місяць до початку іспиту на засіданні кафедри та екзаменатором. Семестровий екзамен в усній формі приймається двома особами: викладачем, який читав дисципліну і є екзаменатором, та викладачем, який не проводив у групі академічні заняття з цієї дисципліни.

Результат усного екзаменаційного контролю визначається як середнє арифметичне оцінок (середньозважений бал) студента, що він отримав за кожне з питань екзаменаційного білета. Цей бал переводиться за 100 – бальною шкалою, а визначений показник множиться на ваговий коефіцієнт 0,5 та округлюється до цілого.

Якщо здобувач вищої освіти отримав недостатньо балів за певний вид контролю, зокрема за поточний (менше 20 балів). За проміжний (менше 6 балів), то він не допускається до складання семестрового іспиту, а у відомості обліку успішності виставляється оцінка «незадовільно».

У разі, якщо здобувач вищої освіти за екзамен в усній формі отримав середньозважений бал менше, ніж 2,75, то він вважається таким, що не склав екзамен. У графі «підсумковий контроль» виставляється 0 балів.

Студенти, котрі не з'явилися на екзамен без поважних причин, вважаються такими, що одержали незадовільну оцінку. У випадку відсутності здобувача вищої освіти на екзамені з поважної причини, підтвердженої документально, деканат складає додатковий графік для підсумкового контролю.

9. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Інформаційне, навчально-методичне та програмне забезпечення, комп'ютерний клас з доступом до мережі Інтернет, відео проектор.

10. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

10.1. Основні джерела

1. Биковська О. Теоретико-методичні основи позашкільної освіти в Україні : дис. докт. пед. наук: 13.00.01. Київ, 2008. 470.
2. Науменко Р. Державне регулювання розвитку позашкільної освіти в Україні. Київ : Ін-т обдарованої дитини НАПН України, 2012. 391 с.
3. Пустовіт Г. Теоретико-методичні основи екологічної освіти і виховання учнів 1–9 класів у позашкільних навчальних закладах : автореф. дис. докт. пед. наук: 13.00.07. Тернопіль, 2005. 51 с.
4. Семенов О. Особистісне самовизначення школяра в діяльності комплексного позашкільного навчально-виховного закладу : дис. канд. пед. наук: 13.00.07. Київ, 2000. 219 с.
5. Мосякова І. Ю. Концептуальні основи модернізації змісту позашкільної освіти : практико орієнтований посібник : електронне видання. І. Ю. Мосякова. – Київ : Педагогічна думка, 2018. – Ч. 1. – 121 с.

6. Флегонтова Н. М. Педагогічна організація культурного дозвілля школярів: навч.-метод. посіб. Київ: Освіта України, 2018. 224 с.
7. Теорія та методика позашкільної освіти (навчально-методичний посібник) для студентів напряму підготовки 6.010103 Технологічна освіта / Укладач.: Яренчук Л.Г. – Ізмаїл, ІДГУ, 2015. – 197 с.

10.2. Допоміжні джерела

1. Кепша Я. Теоретико-методичні основи формування конструктивно-технічної компетентності учнів основної школи в умовах позашкільних навчальних закладів : автореф. дис. ... докт. пед. наук: 13.00.02. Київ, 2011. 40 с.
2. Словник термінів і понять сучасної освіти / уклад. : Л. М. Михайлова, О. В. Пагава, О. В. Проніна. За заг. ред. Л. М. Михайлової. Сєверодонецьк, 2020. 194 с.
3. Психологічна безпека освітнього середовища : навчально-методичний посібник / уряд. : В. В. Байдик, Н. О. Столбун. Харків : Друкарня Мадрид, 2019. 100 с.
4. Гончаренко О. В. Проблема дозвілля в контексті гендерного знання //Педагогічні науки: зб. наук. пр. Херсонського державного університету.2017. № 74. С. 6–7.10.
5. Дубровіна В. В. Гендерні відмінності в культурно-дозвіллевих практиках сучасної молоді // Студентська наука – 2017: зб. студ. наук. ст. зпедагогіки і психології: Т.2. Суми: Вид-во СумДПУ імені А.С.Макаренка, 2017. С. 130–134
6. Соловійов В.Ф. Педагогіка та психологія: навчально-методичний посібник/ В.Ф.Соловійов. - Львів: Вид-во "Галич-Пресс", 2018 р.- 192 с.
7. Яренчук Л.Г. Теорія та методика позаурочної діяльності з технологій: методичні рекомендації / Укл. Л.Г.Яренчук – Ізмаїл: РВВ ІДГУ, 2023. – 87 с.
8. Яренчук Л.Г. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ ПОЗАКЛАСНОЇ РОБОТИ В ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ// The 25th International scientific and practical conference “Theoretical foundations of scientists and modern opinions regarding the implementation of modern trends” (June 27 – 30, 2023) San Francisco, USA. International Science Group. 2023. 498 p., P. 300-309
9. Яренчук Л.Г., Снігур Л.О. ОРГАНІЗАЦІЇ І ПРОВЕДЕННЯ ГУРТКОВОЇ РОБОТИ ЯК РІЗНОВИДУ ПОЗАКЛАСНОЇ РОБОТИ З ПРИРОДНИЧИХ НАУК// The 24th International scientific and practical conference “Information and innovative technologies in education in modern conditions” (June 20 – 23, 2023) Varna, Bulgaria. International Science Group. 2023. 439 p., P. 240-247

Інтернет-ресурси

1. [Закон України "Про позашкільну освіту"](#)

2. Збірник документів щодо організації позашкільної освіти дослідницько-експериментального напрямку
3. Постанова Кабінету Міністрів України "Про затвердження переліку типів позашкільних навчальних закладів і Положення про позашкільний навчальний заклад
4. Постанова Кабінету Міністрів України "Про внесення змін до Положення про позашкільний навчальний заклад"
5. Нормативно-правова база позашкільної освіти

11. ДОПОВНЕННЯ ТА ЗМІНИ, ВНЕСЕНІ ДО РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ В 20__ / 20__ Н.Р.¹

---

¹ Доповнення та зміни до робочої програми додаються на окремому аркуші, затверджуються на засіданні кафедри до початку навчального року